

Yhteistyöllä yhä ylemmäs. *Musiikki-*lehden toiminnasta ja kehittämisestä julkaisukanavana

————— Tuire Ranta-Meyer, Milla Tiainen, Laura Wahlfors

Tämän *Musiikki*-lehden numeron myötä pääkirjoituksessamme avautuu erinomainen mahdollisuus kiinnittää huomiota hyvän tieteellisen käytännön vaalimiseen. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan mukaan nimittäin ”Suomessa toimivat tieteelliset seurat voivat omalta osaltaan edistää hyvän tieteellisen käytännön viljelyä esimerkiksi tieteellisten julkaisujen vertaisarviointijärjestelmän avulla.” Suomen musiikkitieteellinen seura on julkaissut *Musiikki*-lehteä pian 40 vuoden ajan ja tehnyt merkittävän työn antamalla näiden vuosien aikana foorumin kotimaisen musiikintutkimuksen tulosten julkaisemiselle.

Seuran toiminta ja lehden toimittaminen perustuvat vapaaehtoistyöhön, jonka pontimena on musiikin ja sen tutkimisen näkeminen vaalimisen arvoisena. Vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen on onneksemme noussut esiin tekijöitä ja vastuunkantajia, jotka ovat vuorollaan ottaneet viestikapulan kantaakseen. Kun harvalla humanistisen tutkimuksen kentällä toimivalla on taloudellisia varoja tukea tieteellistä julkaisutoimintaa, oman ajan ja osaamisen antaminen alan hyväksi ilman rahallista vastinetta on olennainen keino tuoda sytykkeitä ja polttopuuta tutkimuksen nuotiotulen leimun ylläpitämiseen.¹ Toki vapaaehtoistyön immateriaalisena palkintona on mahdollisuus oppia alati uutta, seurata läheltä musiikintutkimuksen kehitystä, sparrata uraansa aloittelevia kirjoittajia, nostaa näkyviin alan tärkeitä teemoja ja toimia yhdessä innostavien ja osaavien kollegoiden kanssa. Toivottavasti aktiivisuus seurassa tai lehden parissa katsottaisiin myös meriitiksi erilaisissa rekrytointi- tai valintatilanteissa sen rinnalla, että eri tehtävissä edellytetään luonnollisesti monenlaisia näyttöjä hakijan alaan liittyvästä osaamisesta ja asian hallinnasta.

Arvoa arvioitsijoille

Tällä kertaa myös lehden vertaisarvioijat on syytä nostaa esiin, siis kaikki te vuosien 2017–2019 välisenä aikana toimineet 49 asiantuntijaa, jotka olette an-

¹ Esimerkiksi huhtikuussa 2019 seura tarjosi jäsenkirjeessään mahdollisuuden uudistettuun kannatusjäsenyyteen, jonka vuosimaksu on 150 euroa. Uusi kannatusjäsenyys olisi kattanut yhden sivun mainostilan *Musiikki*-lehdessä. Se, joka arvaa oikein tällaisten kannatusjäsenten tähänastisen määrän 28.2.2020 mennessä, saa palkinnokseen lounaan valitsemansa päätoimittajan kanssa Sibelius-Akatemian R-talon perinteisessä Feeniks-kahvilassa.

taneet arvokkaan kontribuutionne kotimaisen musiikintutkimuksen hyväksi (ks. liite lehden lopussa). Ei voi kuin ihailia sitä asian hallintaa, kannustavaa otetta ja kypsyyttä sananvalinnoissa, jolla refereeet ovat palautettaan antaneet – on se sitten ollut kiittävä tai korjaavaa. ”On ensiarvoisen tärkeää, että myös uransa alussa olevat tutkijat voivat lähettää artikkeliehdotuksia *Musiikki*-lehteen”, totesi esimerkiksi yksi arvioitsija ja jatkoi: ”Tässä – kuten niin monessa muussakin – tapauksessa näkee, että kirjoittaja hallitsee aiheeseen liittyvät tosiasiat, mutta akateeminen kirjoittaminen vaatii vielä kehittämistä.” Arvioitsijan antaman palautteen nojalla tehdyn muokkauksierroksen tai joskus useammankin sellaisen jälkeen tekstit alkavat kuitenkin saada muotoa, ja kirjoittaja on oppinut prosessin aikana valtavan paljon. ”Toivottavasti kirjoittajalla on nöyryyttä, tiedonjanoa ja sisua ottaa vastaan palaute”, aprikoi eräs toinen arviointitehtävään suostunut henkilö ja iloitsi kuullessaan kirjoittajan saaneen paljon oppia ja ideoita arvion pohjalta. ”Hienoa että tällaisista aiheista kirjoitetaan, joten ponnekasta kannustusta tekijä ansaitsee”, kirjoitti kolmas arvioija – ja piti ansiokkaana myös sitä, että lehtemme ylipäättään on olemassa.

Referee-käytäntö on ollut osa *Musiikki*-lehden toimintatapoja jo kauan. Vuonna 2016 lehti sai Tieteellisten seurain valtuuskunnalta oikeuden käyttää kaksi vuotta aiemmin lanseerattua vertaisarviointitunnusta, jonka tavoitteena on ollut yhdenmukaistaa kotimaisen tiedekustantamisen käytäntöjä sekä edistää julkaisujen laadunarvioinnin läpinäkyvyyttä. Yhteisten kansallisten standardien määrittely on tärkeää, koska sen avulla tieteelliset seurakustantajat, mutta myös arvioijat ja kirjoittajat saavat tukipuita kehittää omaa toimintansa julkaisujensa laadun parantamiseksi.

Tunnus myös ilmaisee selkeästi lukijoille, mitkä kirjoitukset ovat vertaisarvioituja. Käyttöoikeuden myöntäminen edellyttää, että tieteelliset julkaisut läpikäyvät vähintään kahden riippumattoman asiantuntijan suorittaman ennakkoarvioinnin. Lisäksi kustantaja sitoutuu täyttämään muut, esimerkiksi arviointiin liittyvien dokumenttien arkistointia koskevat ehdot. Tallennetut tiedot eivät ole julkisia, eikä niitä raportoida säännöllisesti TSV:lle. Tiedekustantajana *Musiikki* sitoutuu kuitenkin tarvittaessa toimittamaan yksittäisen artikkelin arviointia koskevat tiedot ja asiakirjat TSV:lle tai TENK:ille.

Päätoimittajien ja toimitusneuvoston rooli

Arviointiin liittyy suuri vastuu tieteenalan tulevaisuutta kohtaan. Tutkimuksen laadukas ja kriittinen arviointiprosessi lisää sen yleistä uskottavuutta, ja vertaisarviointi on myös kansainvälisesti yleinen, mahdollisimman puolueeton ja neutraali käytäntö. Päätoimittajien rooli liittyy useimmiten tilanteisiin, joissa annetut arviot ovat keskenään ristiriitaisia tai joissa tarvitaan viimeistelyä artikkelin saatamiseksi julkaisukuntoon. Päätoimittajatiimi arvioi joissain tapauksissa myös sitä, onko tarjottu käsikirjoitus siinä kuosissa, että sille on mahdollista löytää arvioija ja että sen voi lähettää tieteelliseen, kriittiseen vertaisarviointiproses-

siin. Siinä artikkeliluonnos altistuu tarkastelulle, jossa arvioidaan tieteenalalle ominaisella tavalla aineiston kattavuutta ja teoreettisen viitekehyksen hallintaa, tutkimuksen toteutuksen luotettavuutta ja tarkkuutta sekä tulosten omaperäisyyttä ja uutuusarvoa suhteessa aiempaan tutkimukseen.

Musiikin toimitusneuvostona toimii seuran hallitus. Käytännössä tämä tarkoittaa, että hallituksen kokouksissa yleensä asialistalla on jonkun päätoimittajan esittämä tilannekatsaus lehden tulevista numeroista ja niiden ilmestymisaikatauluista. Kokouksissa myös käydään läpi tai ideoidaan tulevan vuoden teemoja ja suunniteltuja teemanumeroita. Toimitusneuvosto ottaa tarvittaessa kantaa myös kysymyksiin, joita päätoimittajat eivät voi itse ratkaista. Linjauksia on viime vuosina tehty muun muassa julkaisukielestä, sillä toisinaan on tarkoituksenmukaista julkaista kotimaisten kielten lisäksi myös englanninkielisiä artikkeleita esimerkiksi osana jotain tutkimushanketta tai artikkelin laatijan väitöskirjaprojektia. Myös lehteen tai sen toimitustyöhön liittyvä kritiikki käsitellään toimitusneuvostossa. Vaikka toimitusneuvosto näkyy lehden sivuilla vain nimilistana, sillä on tärkeä ja moniulotteinen rooli lehden toimitustyössä.

Kirjoittajan eettinen vastuu

Tieteellinen tutkimus voi Tutkimuseettisen neuvottelukunnan mukaan olla eettisesti hyväksyttävää ja luotettavaa ja sen tulokset uskottavia vain, jos tutkimus on suoritettu hyvän tieteellisen käytännön edellyttämällä tavalla. Vertaisarviointitunnuksen määrittelemillä ehdoilla toimiminen on siksi myös osa *Musiikki*-lehden laatujärjestelmää.

Tutkimuseetiikan näkökulmasta hyvän tieteellisen käytännön keskeisiä lähtökohtia ovat tiedeyhteisön tunnustamien toimintatapojen noudattaminen, yleinen huolellisuus ja tarkkuus tutkimustyössä, tulosten tallentamisessa ja esittämisessä sekä tutkimusten ja niiden tulosten arvioinnissa. Hyvän tieteellisen käytännön noudattamisesta vastaa ensisijaisesti jokainen tutkija itse, mutta myös koko tiedeyhteisö. Tieteelliset seurat ja niiden julkaisutoiminta ovat osa tieteen kenttää ja edustavat tutkimuslaitoksista tai -yksiköistä riippumatonta tiedeyhteisön toimijaa. Siksi ei ole vähärvoista, että maassamme esimerkiksi toimii jo 100-vuotisen historian omaava musiikkitieteellinen seura.

Seuran, *Musiikki*-lehden ja sen käyttämien vertaisarvioijien tulee huolehtia osaltaan siitä, että tutkijat ottavat muiden tutkijoiden työn asianmukaisella tavalla huomioon. Yleensä tieteellisissä artikkeleissa ongelmana eivät ole niinkään puutteet viittaamisessa muiden tekemiin julkaisuihin – toisin kuin esimerkiksi edelleen yleistajuisissa musiikkikirjoituksissa, vaikkapa konserttiohjelmissa. Sen sijaan pulmana – joskin ymmärrettävänä – saattaa varsinkin aloittelevalla kirjoittajalla olla kapea yleistuntemus siitä, mitä muut tutkijat ovat samasta aihepiiristä jo kirjoittaneet ja mitä muiden tutkijoiden töitä tulisi siis ottaa huomioon omassa tutkimuksessa. Tämä pätee erityisesti musiikin historian tutkimukseen, jossa materiaali on valtava mutta jossa siitä huolimatta perehtyneisyyden aiem-

min tehtyyn tai samanaikaisesti muualla tehtävään tutkimukseen tulisi olla ylimäinen hyve. Tässä yliopistoilla ja tutkimustyötä asemansa puolesta johtavilla olisi ehkä parannettavaa, jos esimerkiksi asettaisimme tavoitteeksi *Musiikki*-lehden statuksen nostamisen Jufo-julkaisuluokituksessa ykköstasolta kakkostasolle. Laajan lukeneisuuden tulisi olla esimerkiksi juuri musiikinhistorian tutkimuksen parissa arvo sinänsä.

Kun esimerkiksi tämän numeron artikkeleissa pohditaan kansallisen ja kansainvälisen tai kotimaisen ja ylijarajaisen vuorovaikutuksen teemoja, on hyvä pitää mielessä, että varsinkin pienten, vasta äskettäin kansallisvaltion aseman saaneiden maiden kulttuuri on ollut läpeensä kansainvälisten vaikutteiden värittämää. Se, että vaikkapa Suomeen vaikutteet tulivat ylijarajaisesti, ei liene tutkimuksellinen sensaatio. Esimerkiksi Vesa Vares on artikkelissaan ”Kansallinen ja kansainvälinen – erottamattomat” (2017, 16–17) tuonut esiin sitä, miten suomalaisen 1800-luvun nationalismin tavoitteena ei ollut eristäytyä muusta maailmasta, vaan oppia sen saavutuksista. Hän varoittaa monopolisoimasta määritelmää siitä, mitä kansallisuusaate ja sen moraalinen sisältö on ollut, sillä erilaisissa toimintakulttuureissa ja historiallisissa tilanteissa aate on saanut hyvin erilaisia muotoja. Kansallisuusaate ei aina ole kansainvälisyyden vastakohta eikä rasismia tai sellaista ideologiaa, joka olisi syyppää 1800- ja 1900-lukujen sotiin tai etniseen sortoon. Jonkin ilmiön äärimmäisten ilmenemismuotojen tarkastelu on toki tärkeää, mutta se, että jokin on ristiriidassa omien trendiemme kanssa, ei saa johtaa ilmiön näkemiseen vain ääripäiden kautta. Vaikka retoriikka Varesen (mt.) mukaan oli aikoinaan hyvin aatteellista, idealistista ja pateettista, kansallismi ei välttämättä ollut poissulkevaa eikä pitänyt itseriittoista suomalaisuutta tavoitteena. Esimerkiksi juuri transnationalismin tutkimuskehys on kiinnostava, ja sen avulla voidaan tutkia verkostoja ja ideoiden leviämistä sekä sitä, miksi, mitä kautta ja miten syvällisesti ne omaksuttiin. Itsessään se, että vaikutteet kulkevat ylijarajaisesti, ei ole tutkimuksellinen uutuus, vaan vaikkapa oman maamme historiaa arvioitaessa peruslähtökohta.

Kirjoittajan vastuun rinnalle haluamme nostaa myös kollegiaalisuuden hyveen. Musiikintutkimuksessa voidaan liian helposti poteroitua oman viiteryhmän verkostoihin ja jättää huomiotta ne, jotka vasta aloittavat tutkijanuraansa tai ne, jotka eivät toimi yliopistojen tutkimusyksiköissä. Artikkelin julkaisemisesta harkitsevan olisi rohkaistuttava ja häntä olisi myös rohkaistava pyytämään kommentteja tekeillä olevasta tekstistään tutkijasiskoilta ja -veljiltä. Yksi havainnollistava esimerkki siitä, miten vähällä vaivalla tietty tutkimustyöhön liittyvä pulma olisi ratkennut kollegaverkostojen avulla, löytyy Jukka Sarjalan kirjoittamasta Axel Gabriel Ingelinin elämäkerrasta. Sarjala (2005, 103–104) käyttää aikaa ja vaivaa kriitikkonimimerkin ”m.s.” käytön tulkintaan, siis siihen, miksi päähenkilö on käyttänyt juuri tuota kirjainyhdistelmää. Sarjalan pohdinnat salanimestä, jonka alkukirjaimiin ”m.s.” voisi kytkeytyä, eivät tuota tulosta eikä selitystä asialle löydy. Sen sijaan moni muusikko, ainakin pianisti, olisi voinut antaa hänelle oikean vastauksen jäljille johtavan vihjeen. *M.s. (mano sinistra)* on tuttu merkintä silloin, kun tavanomaisesta poiketen jokin sävel tai katkelma soitetaan *vasemmalla kädellä*. ”Vasemmalla kädellä” on mitä luontevin nimimerkki

Ingeliuksen tapaiselle henkilölle osoittaa, että musiikkikritiikki oli tehty sivutyönä, vasemmalla kädellä hutaisten eikä sitä tullut pitää hänen päätyönään. Kyse ei ole siitä, että Sarjalan olisi tullut ehdottomasti itse tietää asia, vaan siitä, että askarruttavien asioiden jakaminen tai kysyminen koettaisiin alalla ansioksi ja tehtäisiin siten tutkijoille helpoksi.

Jufo-luokituksen nosto vaatii yhteisen tahtotilan

Vain tieteelliset julkaisukanavat voivat saada Julkaisufoorumi-luokan tasoilla 1, 2 tai 3. Julkaisukanavia arvioidaan yksinomaan tieteellisen, ei yhteiskunnallisen, vaikuttamisen foorumeina. Julkaisukanavia arvioidessaan paneelit ottavat huomioon edustamilleen tutkimusaloille tyypilliset julkaisukäytännöt, tiedeyhteisössä vallitsevat arvostukset sekä tutkimusalojen tasapuolisen edustuksen korkeammassa tasoluokissa. Tasoluokille 2 ja 3 on asetettu paneelikohtaiset kiintiöt. Arviointityön tukena panelisteilla on käytössään useita erilaisia vaikuttavuusindikaattoreita ja indeksointitietoja sekä Norjan ja Tanskan vastaavien järjestelmien tasoluokat.

Ihmistieteissä (paneelit 14, 16–23) voidaan kuitenkin tasolle 2 luokitella myös alansa johtavia suomen- tai ruotsinkielisiä julkaisukanavia. Näiden tulee olla julkaisukanavia, jotka kattavat oman tieteenalansa suomalaisen yhteiskunnan, kulttuurin ja historian erityispiirteitä käsittelevää tutkimusta mahdollisimman laajasti ja joissa julkaisemista pidetään yhtä tärkeänä meriittinä kuin julkaisemista tasolle 2 luokitelluissa vieraskielisissä kanavissa. Koska kotimaisten julkaisukanavien tieteellistä vaikuttavuutta ei voida mitata viittaustietojen puuttuessa, tason 2 julkaisukanavien on täytettävä seuraavat vähimmäisvaatimukset:

- tieteellisten kirjoitusten laadunarvioinnin on oltava parhaiden käytäntöjen mukaista
- julkaisusarjojen on oltava oman tieteenalansa tutkimusta laaja-alaisimmin kattavia koko alan kansallisen tiedeyhteisön käyttämiä julkaisukanavia
- tutkimuskysymykset kontekstualisoituvat vahvasti suomalaisen yhteiskunnan tai suomen- ja ruotsinkielisen kulttuurin piiriin

Musiikki-lehden toimituksessa ja toimitusneuvostossa on jo käyty keskustelua mahdollisesta pyrkimyksestä nostaa lehden Jufo-luokitusta nykyiseltä ykkösta-solta kakkostasolle. Tälle tavoitteelle voisi olla hyvät edellytykset nyt, kun lehden toimitusprosessi on selkeytynyt, lehti on pysynyt melko hyvin aikataulussa ja vertaisarvioitujen julkaisujen määrä numeroa kohden on kääntynyt nousuun. Musiikintutkijoiden yhteisö on nyt vaa'ankieliasemassa: haluammeko asettaa kotimaiselle ja uusista kotimaisista aiheista julkaisevalle lehdellemme tällaisen kunnianhimoisen tavoitteen? Kannammeko kaikki kortemme kekoon siinä, että myös kotimaisilla kielillä kannattaa julkaista musiikkitieteellistä, musiikkikulttuu-

reihin ja taiteen käytäntöihin liittyvää tutkimusta? Mikään ei tapahdu itsestään, eikä *Musiikin* tasoluokitus nouse ilman sen nostamiseksi laadittua strategiaa ja lähivuosien toimintasuunnitelmaa. Haluammeko yhdessä luoda tiekartan musiikintutkimuksen julkaisukanavan kehittämiseksi entistä korkeammalle tieteelliselle tasolle ja siten osaltaan nostaa alamme arvostusta tiedekentällä?

Tämän pääkirjoituksen yhtenä ponttimena – vertaisarvioijina toimineiden esiin nostamisen ja kiittämisen lisäksi – on Tutkimuseettisen neuvoston ohjeistuksen asettama velvoite yliopistoille ja ammattikorkeakouluille huolehtia siitä, että hyvään tieteelliseen käytäntöön perehdyttäminen ja tutkimuseettikan opettaminen ovat kiinteä osa niiden antamaa perus- ja jatkokoulutusta. Tutkimuslaitosten tulee puolestaan huolehtia siitä, että niiden henkilökunnalle on tarjolla tutkimuseettikkaan liittyvää koulutusta. Jokaisen tutkijakoulutusta antavan yksikön tehtävänä on lisäksi käsitellä koulutusalan mukaisia hyvän tieteellisen käytännön erityiskysymyksiä osana koulutusohjelmaansa. Hyvän tieteellisen käytännön turvaamiseksi korkeakoulujen tulee tarjota tutkimuseettistä täydennyskoulutusta myös opettajille ja opinnäytetöiden ohjaajille, tutkijoille, tutkimusryhmän johtajille sekä muille asiantuntijoille. Kaikki tutkijat eivät kuitenkaan toimi tutkimuslaitoksissa tai yliopistoissa. Siksi myös *Musiikki*-lehti haluaa kantaa vastuunsa asian ottamisesta esille sopivin väliajoin.

Tässä lehden vuoden 2019 viimeisessä numerossa ja sen artikkeleissa aktualisoituvat ne syyt, joiden perusteella Jufo-luokituksen nosto on tavoitteena keskustelun arvoinen. Kaikki artikkelit ja myös kirja-arviot koskevat Suomen musiikki- tai taide-elämää. Niitä koskeville aiheille ei välttämättä löydy luontevaa kansainvälistä julkaisukanavaa.

Ensimmäisessä artikkelissa Riikka Siltanen käsittelee musiikkikulttuurimme ylijärjätystä vuorovaikutusta nostamalla esiin 1800-luvun viimeisten vuosikymmenien merkittävän toimijan, saksalaissyntyisen Richard Faltinin. Vaikka Faltin esiintyy nimenä ja mainintoina musiikinhistoriankirjoituksessamme, hänen elämäntyötään ja monipuolisuuttaan säveltäjänä, urkurina, orkesterin- ja kuoronjohtajana tai Fredrik Paciuksen manttelinperijänä Keisarillisen Aleksanterin Yliopiston musiikinopettajana ei ole aiemmin tarkasteltu vastaavasta näkökulmasta eikä tutkijoille tarjolla ollut runsasta arkistomateriaalia hyödynnetty. Vuonna 1856 Viipurin saksalaisen poikakoulun musiikinopettajaksi 21-vuotiaana valitun ja vuonna 1869 Helsinkiin muuttaneen Faltinin roolia ja merkitystä arvioidaan yksityiskohtaisemmin neljän hänen maineikkaan oppilaansa, Martin Wegeliuksen, Robert Kajanuksen, Jean Sibeliuksen ja Ilmari Krohnin kautta. Artikkelin ansiosta havainnollistuu se, miten persoonaltaan ilmeisen sopuisa ja tasapainoinen Faltin on jättänyt oman piirtonsa monien suomalaisten musiikkielämän instituutioiden rakenteisiin ja mentaliteettiin.

Suomalaisen ortodoksisen kirkkomusiikkihistorian perustutkimusta edustaa Maria Takala-Roszczenkon artikkeli Suomen ensimmäisistä ortodoksisista kirkkolaulupäivistä, jotka pidettiin vuonna 1929 Valamossa. Aihetta ei ole aikaisemmin tutkittu, ja Takala-Roszczenkon tutkimus tuo esille uutta tietoa siitä, miten ensimmäiset kirkkolaulupäivät käytännössä toteutettiin ja millainen vaikutus niillä oli kirkolliseen musiikkitoimintaan niitä seuranneiden vuosien aikana. Tä-

mäkin artikkeli sivuaa ylijalaisuuden teemaa, sillä aloitteen tekijänä ja ortodoksisen kirkkolaulun kehittäjänä toimi tuolloin virolainen arkkipiispa Herman.

Kolmannessa artikkelissa Tuomas Mali keskittyy Erik Bergmanin kohtuullisen suppeaan, mutta monipuoliseen pianotuotantoon, jota ei ole aiemmin esitelty ja jäsennetty yhtä kattavasti. Mali käy aikajärjestyksessä läpi teoksia tulkiten niitä ja niiden syntyä kolmessa eri kontekstissa: pianoteosten asema ja merkitys Bergmanin elämäntyössä ja suhteessa hänen kehitykseensä säveltäjänä, niiden suhteuttaminen 1900-luvun suomalaiseen pianomusiikkiin sekä esittävä pianotaide eli kirjoitetun musiikin ja esittämistradition kietoutuminen toisiinsa. Teosten pianismin erittely palvelee kuvan muodostamista soittimellisuudesta, sen asemasta ja kehittymisestä Bergmanin pianomusiikissa. Lisäväriä artikkeleihin tuovat säveltäjän ylijalaisen vaikutteiden pohdinnat sekä kantaesitys- ja äänitiedot, jotka havainnollistavat teosten elämää pianotaiteen kentällä

Tällä kertaa lehdessä on myös arviot kolmesta viime vuosina ilmestyneestä kirjasta. Heikki Poroila tarkastelee Simo Mikkosen kirjaa *”Te olette valloittaneet meidät!”*, joka käsittelee musiikkia ja tanssitaideita Suomen ja Neuvostoliiton suhteissa 1944–1960. Neuvostoliiton ulkopoliittisessa ajattelussa oli suurten linjojen piirtämisen ohella pienempänä juonteena myös määrätietoinen kulttuurisuhteiden rakentaminen Suomeen päin. Tavoitteena oli sekä edistää konkreettisesti Neuvostoliiton ajankohtaisia ulkopoliittisia pyrkimyksiä että parantaa yleisellä tasolla neuvostovaltion mainetta taiteiden ja kulttuurin avulla.

Nina Kokkinen on kirjoittanut viime vuosisadan vaihteen taiteilijoiden korkeamman totuuden tai tuonpuoleiseen kurkottamisen välillä okkultisistakin piirteistä kirjassaan *Totuudenetsijät – esoteerinen henkisyys Akseli Gallen-Kallelan, Pekka Halosen ja Hugo Simbergin taiteessa*. Tuire Ranta-Meyer arvioi tätä yleistajuista kirjaa, jonka taustalla on tekijän väitöstyö viime keväänä Turun yliopistoon. Vaikka kirjassa fokus on kuvataiteessa, myös säveltäjät pohtivat samoja ilmiöitä, etsivät merkitystä elämäänsä tai ammensivat salatusta tiedosta inspiraatiota omaan luomistyöhönsä. Kokkisen kirja on hyvä johdatus erilaisten esoteeristen tai mystisyyteen liittyvien henkisten virtausten ymmärtämiseen siitä huolimatta, että taideteosten tulkitsemiseen niiden ilmentymänä voi suhtautua varauksella.

Taina Riikonen ja Elina Seye arvioivat tutkimusyhdistys Suoni ry:n kirjoituskokoelmaa *Musiikki muutosvoimana. Aktivistisen musiikintutkimuksen manifesti*, jonka ovat toimittaneet Sini Mononen ja Susanna Välimäki. Manifestissa valotetaan eri suunnista, miten kantaa ottava, muutokseen pyrkivä toiminnallinen musiikintutkimus voi vastata 2000-luvun kriisimaailman haasteisiin ja millaisiin periaatteisiin aktivistisen musiikintutkijan tulisi sitoutua. Arviossaan Riikonen ja Seye kontekstualisoivat manifestin päämääriä suhteessa aiempaan musiikintutkimukseen, jota voisi niin ikään kutsua aktivistiseksi, sekä avaavat keskustelun Suoni ry:n manifestin paikasta nykymaailmassa – miksi ja kenelle se on kirjoitettu juuri nyt.

Toivomme, että tämä vuoden 2019 viimeinen numero on luettavaksi kiinnostava ja mielekäs. Mielestämme siinä Jufo-luokituksen ihmistieteiden kakkostason ensimmäinen edellytys toteutuu, eli *Musiikki* on julkaisukanava, joka

kattaa oman tieteenalansa suomalaisen yhteiskunnan, kulttuurin ja historian erityispiirteitä käsittelevää tutkimusta mahdollisimman laajasti. Toisessa edellytyksessä, siinä että lehdessämme julkaisemista pidetään yhtä tärkeänä meriittinä kuin julkaisemista tasolle 2 luokitelluissa vieraskielisissä kanavissa, on varmasti vielä kaskea kaadettavana.

Lähteet

- Julkaisufoorumin verkkosivut <https://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/haku.php>
Sarjala, Jukka. 2005. *Poettinen elämä. Biedermeierin säveltäjä-kirjailija Axel Gabriel Ingelius*. Helsinki: SKS.
- Tieteellisten Seurain Valtuuskunnan verkkosivut <https://www.tsv.fi/fi/palvelut/tunnus>
Tutkimuseettisen neuvottelukunnan verkkosivut <https://www.tenk.fi/fi/hyva-tieteellinen-kaytanta>
- Vares, Vesa. 2017. "Kansallinen ja kansainvälinen – erottamattomat." *Kanava* 5, 16–19.

Lehden vuosikertoihin 2017–2019 vertaisarvioijina panoksensa ovat antaneet

Pertti Alasuutari	Lasse Lehtonen	Markku Roinila
Juha Arrasvuori	Taru Leppänen	Aaro Sahari
Henry Bacon	Maarit Leskelä-Kärki	Terhi Skaniakos
Andrew Bentley	Olli Löytty	Lauri Suurpää
Pertti Grönholm	Veijo Murtomäki	Pekka Suutari
Karin Hallgren	Marja Mustakallio	Hanna Suutela
Katri Halonen	Tomi Mäkelä	Milla Tiainen
Camilla Hambro	Tiina Männistö-Funk	Tanja Tiekso
Jopi Harri	Hannu Nieminen	Marko Tikka
Liisamaija Hautsalo	Katariina Nummi	Juha Torvinen
Laura Huhtinen-Hildén	Ilkka Oramo	Helena Tyrväinen
Matti Huttunen	Erkki Pekkilä	Heikki Uimonen
Anita Kangas	Ulla Pohjannoro	Leena Unkari-Virtanen
Anne Kauppala	Ari Poutiainen	Esa Virkkula
Meri Kytö	Anna Pulkkis	Olli Väisälä
Seija Lappalainen	Saijaleena Rantanen	
Kai Lassfolk	Taina Riikonen	

Sydämelliset kiitokset kotimaisen musiikintutkimuksen hyväksi tehdystä arvokkaasta ja tinkimättömästä työstä!